

MESU NYT

NR. 3 6. ÅRGANG 8. SEPTEMBER 2016

Sundhedsfremmende indsatser for ældre etniske minoriteter

Et spændende bottom-up inspireret samarbejde mellem Høje-Taastrup Kommune, KAB og Københavns Universitet vil i det kommende års tid. Lektor Maria Kristiansen og scholarstipendiat Abirami Srivarathan er blevet del af et interventionsprojekt om forebyggende hjemmebesøg målrettet sårbare ældre. De forebyggende hjemmebesøg betragtes i projektet som det sundhedsfremmende tilbud, der skal tilrettes til den voksende gruppe af ældre med etnisk minoritetsbaggrund.

Projektet har til formål at afprøve og dokumentere nye metoder til levering af sundhedsfremmende tilbud. Det bygger på en tilpasning af de forebyggende hjemmebesøg med en opsøgende indsats gennem lokalsamfunds-settings med inddragelse af både kommunale forebyggelseskonsulenter, boligsociale medarbejdere, frivillige kræfter fra lokale foreninger for etniske minoriteter, moskeer og bydelsmødre. Projektets målgruppe er borgere i alderen 65-79 år med tyrkisk eller pakistansk baggrund. Der indsamles både kvalitative og kvantitative data til at belyse interventionen. Som scholarstipendiat skal jeg udarbejde et kvalitativt studie af viden om og ønsker til sundhedsfremmende tilbud generelt og forebyggende hjemmebesøg specifikt blandt målgruppen samt afdække erfaringer med den tilpassede indsats blandt de ældre borgere og sundhedskonsulenter.

Den 30. august blev samarbejdet skudt i gang med et Kick-off møde, hvor samarbejdspartnere og andre interessenter mødtes i Taastrupgaard, hvor blandt andet Maria Kristiansen holdt et oplæg om sundhed og levevilkår blandt ældre med etnisk minoritetsbaggrund.

Projektet er finansieret af Helsefonden og løber fra september 2016 til juli 2017. Projektet udgår fra Center for Sund Aldring (CESA) i samarbejde med Forskningscenter for Migration, Etnicitet og Sundhed (MESU), Københavns Universitet.

Af Abirami Srivarathan

Kalender

Seminar

Integration and health of refugees – what can we learn from European and Nordic comparative studies?

3. oktober 2016 kl. 14-16

Læs mere på side 4

Seminar

I Danmark er jeg født – sundhed, trivsel og policies blandt skolebørn i Danmark med fokus på etnicitetens rolle

1. november 2016 kl. 14-16

Læs mere på side 4

Præ-konference

Migrant health – Economics, Human rights, and Quality of Care

9. november 2016 kl. 13.00-19.00

Læs mere her <http://c-hm.com/2016/08/29/migrant-health-economics-human-rights-and-quality-of-care-preconference-workshop-eupha-2016-vienna-09-11-2016/>

Konference

9th European Public Health Conference

All for Health – Health for All

9-12. november 2016

Læs mere på side 2

Nordisk Migrationskonference i Oslo

Forskernetværket Nordic Migration Research afholdt d. 10-11. august den 18. nordiske migrationskonference. Konferencen afholdes hvert andet år og roterer mellem Danmark, Finland, Sverige og Norge, og i år var det altså Norges tur. Konferencens små 300 deltagere var primært samfundsvidenskabelige og humanistiske migrationsforskere.

Det overordnede tema for konferencen var ulighed, både mellem migranter og majoritetsbefolkningen i de nordiske lande, men også den globale ulighed, som sætter befolkninger i bevægelse i jagten på nye livsmuligheder. Oplægsholderne i de tre plenumsessioner greb dette tema an på hver deres måde. Den første keynote, Min Zhou, talte om det paradoksale ved asiaters integrationsmønster i USA: på den ene side er asiaterne meget segregerede fra den hvide middelklasse, men på den anden side klarer de sig (socioøkonomisk) bedre end nogen anden etnisk gruppe i landet. Hun pegede på de ressourcer som migranter kan få adgang til gennem etniske fællesskaber, også blødere ressourcer som kulturelle normer og forventninger.

Den næste keynote var Ruben Andersson, der brugte sin analyse af EU's sikring af de ydre grænser som et springbræt til en mere generel refleksion omkring migrationsforskningens rolle. Et centralt budskab var, at det er væsentligt at de-centrere migrationsforskningen fra migranter, som jo blot udgør ét element af migrationsfænomenet. Der er mange andre involverede. Der er dem der laver migrationspolitikken og dem der stemmer på dem; der er dem der implementerer politikken ved EU's grænser, i asylcentre og i sagsbehandlingen; der er dem der har lavet en forretning ud af at flytte migranter illegalt og dem der har lavet en forretning ud af at stoppe og fange migranterne; osv. I en offentlig debat, der higer efter simple *løsninger*, kan migrationsforskeren måske gøre en forskel ved at placere migrationsspørgsmål i bredere samfundsdynamikker, og udfolde dilemmaerne i politiske forslag i en slags 'moralisk økonomi'. Hvad er fx de menneskelige og samfundsmæssige konsekvenser af ændringer i familiesammenføringsregler udover effekten på antallet af migranter?

Konferencen kulminerede i en paneldebat om forholdet mellem ulighed og migration i de nordiske lande. Et dilemma, der fik en del opmærksomhed, var, at det lighedsfremmende nordiske velfærdsregime ironisk nok kan udgøre en forhindring for migranternes beskæftigelsesmuligheder, idet det regulerede arbejdsmarked og den lave ulighed begrænser tilgængeligheden af lavtlønnede, ufaglærte jobs. Det skal holdes in mente, når der udarbejdes indsatser, der fx skal øge flygtninges incitament til at komme i beskæftigelse. Den danske starthjælpsspakke blev nævnt som et eksempel. Evalueringer af starthjælpsspakken finder, at der godt nok er kommet flere i arbejde som det var hensigten, men at prisen for de procentpoints forskel i beskæftigelsesraten er, at rigtig mange er kommet i fattigdom, heraf en stor mængde børnefamilier. Det går ikke bare ud over de berørte individer, men kan være med til at underminere de solidariske værdier og den samfundsmæssige tillid, som velfærdsregimet bygger på.

Udover plenumsessionerne bød konferencen på et væld af workshops. Samlet set var konferencen et stimulerende møde med mange af de perspektiver, der kan lægges på migrationsfænomenet. Sundhedsperspektivet var dog ganske fraværende, selvom det må siges at være et helt centralt aspekt ved udlændingepolitikens 'moraliske økonomi'. Det kan vi rode bud på ved den næste konference i Sverige i 2018.

Af Christopher Jamil Montgomery

9th European Public Health Conference All for Health – Health for All

The EPH Conference aims to contribute to the improvement of public health in Europe by offering a means for exchanging information and a platform for debate to researchers, policy makers, and practitioners in the field of public health and health services research as well as public health training and education in Europe.

The conference will focus around the following major tracks:

Health promotion; Lifestyles; Chronic and non-communicable diseases; Migrant and ethnic minority health; Child and adolescent public health; Mental health; Health information and infectious diseases; Inequalities and social empowerment; Health and care: research, policy and practice; Health data, methodology, monitoring and reporting; Communication in public health; Workforce development and the work place; Health services and systems research; Health for All; All for health

Time: 9 - 12 November 2016

Place: ACV - Austria Center Vienna, Bruno-Kreisisky-Platz 1, A-1220 Wien

Fee: EUPHA members: 600 Euros, Non EUPHA members 680 Euros

Organisers: The European Public Health Conference Foundation, the European Public Health Association (EUPHA) and the Österreichische Gesellschaft für Public Health

For more information <https://ephconference.eu/#>

Nye artikler fra MESU om flygtningebørn og psykiatriske sygdomme

Flere studier har de seneste år demonstreret, at flygtningebørn i højere grad end andre børn er udsatte i forhold til udviklingen af symptomer på psykiske sygdomme. På baggrund af registerdata og en kohorte med mere end 20.000 flygtningebørn, undersøger to nye artikler, hvorvidt flygtningebørn har flere kontakter i børnepsykiatrien sammenlignet med danskfødte børn, samt psykiatrisk morbiditet hos de samme børn i deres tidlige voksenliv. Datamaterialet inkluderer alle flygtningebørn, der har fået opholdstilladelse i perioden 1993-2010, og været i kontakt med det psykiatriske sundhedsvæsen indtil 2012.

Resultaterne fra det første studie viser, at der blandt 24.427 flygtningebørn var færre kontakter i psykiatrien sammenlignet med 146.562 danskfødte børn af samme køn og alder. Psykiatriske kontakter var stadig færre blandt flygtningebørn, når vi adskilte kvoteflygtninge fra tidligere asylansøgere, og når vi så på oprindelsesland. På baggrund af eksisterende litteratur, argumenterer vi for at denne forskel ikke er et udtryk for en lavere psykiatrisk sygelighed, men snarere skal fortolkes som et udtryk for, at flygtningebørn, grundet en række systemiske og individuelle barrierer, ikke får den fornødne hjælp. Generelle studier om børn viser, at der er en masse aktører og faktorer som afgør, hvorvidt børn modtager den psykiatriske hjælp de kan have brug for. Studier omhandlende flygtningebørn peger mod, at flygtningebaggrunden yderligere komplicerer dette.

Det andet studie følger de samme børn i deres tidligere voksenliv (i alderen 18-32 år). Her fandt vi en højere byrde af nervøse og psykotiske lidelser og en lavere byrde af affektive lidelser blandt unge flygtninge sammenlignet med danskfødte unge. Unge flygtninge med oprindelse fra Mellemøsten eller Afrika, med lav husstandsindtægt, de der var uledsagede samt de der var mere end 12 år gamle ved ankomst til Danmark havde en højere byrde af nervøse og psykotiske lidelser sammenlignet med andre unge flygtninge. Disse resultater peger på, at der er behov for et fokus på særlige risikogrupper indenfor flygtningebørn, eksempelvis de der flygter fra konfliktområder og de der ankommer uledsagede. I praksis er det således vigtigt at tage udgangspunkt i flygtninges individuelle situationer når de kommer hertil; både under den sundhedsmæssige modtagelse i asylcentre, men også i forhold til den videre modtagelse og integration i kommuner.

Af Amina Barghadouch

Barghadouch, A., Kristiansen, M., Jervelund, S.S. et al. Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol (2016) 51: 1125. doi:10.1007/s00127-016-1260-1. Link: <http://link.springer.com/article/10.1007%2Fs00127-016-1260-1>

Barghadouch A., Carlsson J., Norredam M. J Nerv Ment Dis (2016) [Epub ahead of print]. doi:10.1098/NMD.0000000000000576. Link: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/27483113>

EUPHA's 6th European Conference on Migrant and Ethnic Minority Health: Equity – the Policy Practice Gap in Health

MESU var stærkt repræsenteret ved European Conference on Migrant and Ethnic Minority Health i Oslo i juni. Konferencen afholdes hvert andet år og er arrangeret af EUPHA's migrantsektion, denne gang i samarbejde med the Norwegian Centre for Minority Health Research (NAKMI). Overordnet var konferencens fokus på, hvordan vi skaber lighed for migranter og etniske minoriteter - i adgang, i vilkår, i sundhed - med særligt fokus på den eksisterende afstand mellem forskning, politik og praksis.

Mange af keynotetalerne opfordrede til at vi arbejder for at forbedre vilkår for mennesker på flugt gennem øget fokus på rettigheder og muligheder. Der blev lagt vægt på, at vi skal fjerne os fra at italesættelse og behandle den nuværende flygtningesituation som en krise; i stedet for at indføre krisetiltag skal vi fokusere på at inkludere nytilkomne i allerede fungerende sundhedssystemer. To flygtninge fra henholdsvis Syrien og Afghanistan fortalte under overskriften 'Nothing about me without me' om deres flugt til Europa, og i det hele taget var der meget fokus på at den aktuelle flygtningesituation.

MESUforskere bidrog med oplæg om emner så forskellige som etnisk minoritetsteensageres trivsel i sportsskoler, psykisk sygdom blandt uledsagede flygtningebørn, copingstrategier blandt indvandrekvinder med smerter, korruptions rolle som barriere i forhold til adgang til sundhedsydelse blandt returnmigranter, implementering af sundhedsfremmende interventioner for indvandrere i institutionelle sammenhænge, selvvalderet helbred blandt ikke-vestlige indvandrere i livsperspektiv, niveau af kulturelle kompetencer i lægeuddannelser i Europa og en vurdering af screeningsredskaber for mental sundhedsstatus blandt flygtningebørn.

For yderligere information om konferencen <https://twitter.com/search?q=euphaoslo&src=typd&lang=da> og <http://eupha-migranthealthconference.com/>

Af Line Neerup Handlos

I Danmark er jeg født – sundhed, trivsel og policies blandt skolebørn i Danmark med fokus på etnicitetens rolle

Program

- 14.00-14.05 Velkommen ved lektor, centerleder Signe Smith Jervelund, Forskningscenter for Migration, Etnicitet og Sundhed, Københavns Universitet
- 14.05-14.25 Scandinavian education policies targeting newly arrived refugee students – a comparative perspective ved ph.d.-studerende Claire Mock-Muñoz de Luna, Forskningscenter for Migration, Etnicitet og Sundhed, Københavns Universitet
- 14.25-14.55 Etnicitet, trivsel og sunde hverdagsliv: Hvorfor inkluderende fællesskaber er essentielle i folkeskolen ved postdoc Mette Kirstine Tørslev, Forskningscenter for Migration, Etnicitet og Sundhed, Københavns Universitet
- 14.55-15.05 Kaffe pause
- 15.05-15.35 Ensomhed blandt unge: kvalitative og epidemiologiske studier af betydningen af etnicitet og herkomst ved postdoc Katrine Rich Madsen, Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet
- 15.30-16.00 Diskussion og spørgsmål i plenum

Seminaret er arrangeret af Forskningscenter for Migration, Etnicitet og Sundhed (www.mesu.ku.dk). Registrering er ikke nødvendig.

Tid: Den 1. november, 2016, 14.00-16.00

Sted: Center for Sundhed og Samfund,
Øster Farimagsgade 5, København, lokale 5.0.22

MESU NYT

Redaktion: Janne Sørensen, redaktør og MESU's medarbejdere.
Spørgsmål om nyhedsbrevet samt nærmere information: Janne Sørensen,
jans@sund.ku.dk

Indsendelse af indlæg til MESU NYT skal ske til
mesu-office@sund.ku.dk inden **den 25. november 2016 kl. 12.00**

Integration and health of refugees – what can we learn from European and Nordic comparative studies?

Preliminary Program

- 14.00-14.10 Welcome by Professor, Project Leader Allan Krasnik, Danish Research Centre for Migration, Ethnicity and Health, University of Copenhagen
- 14.10-14.45 Integration and migrant health -cross countries comparisons by researcher Umar Ikram, Academic Medical Center Amsterdam
- 14.45-15.00 Coffee break
- 15.00-15.35 Experiences and potentials related to registry based studies on migrant and refugee health in the Nordic countries by Professor Anders Hjern, Centre for Health Equity Studies
- 15.35-16.00 Discussion

Time: October 3rd, 2016, 14-16

Place: Centre for Health and Society, Øster Farimagsgade 5, Copenhagen, room 1.1.18,

The seminar is organised as a part of the Nordic collaborative research project "Coming of Age in Exile" www.cage.ku.dk.
The seminar is free of charge.

To nye artikler fra MESU

Den første omhandler manglen på validerede screeningsinstrumenter ved vurdering af flygtningebørns mentale trivsel baseret på et review af litteraturen.

Gadeberg AK, Norredam M. **Urgent need for validated trauma and mental health screening tools for refugee children and youth.** Eur Child Adolesc Psychiatry. 2016 Aug;25(8):929-31. doi: 10.1007/s00787-016-0837-2. Epub 2016 Apr 4.

Den anden er en original artikel om optag af HPV vaccine blandt piger med flygtninge-/indvandrerbaggrund i Danmark sammenlignet med danskfødte, hvor førstnævnte gruppe i mindre grad benytter sig af dette tilbud.

Pagh Møller S, Kristiansen M, Nørredam ML. **Human papillomavirus immunization uptake among girls with a refugee background compared with Danish-born girls: a national register-based cohort study.** European Journal of Cancer Prevention. 2016 jun 14.

MESU er støttet af

TrygFonden